

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Jvlii Fatii// Societatis Iesv// Liber// De
Morti-//ficatione No-//strarvm Passionvm,// Pravorvmqve
Affe-//ctvvm**

Fazio, Giulio

[S.I.], 1599

XXI. De quodam alio insigni Mortificationis effectu, vitæ scilcet
actionumq[ue] nostrarum exemplo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48673](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-48673)

via & ratione procedunt; ita quo^y
 probabiliter iudicare possumus, sta-
 tum interni hominis, quoad Mor-
 tificationem & compressionem pa-
 sionum, bene se habere; si externa
 eiusdem compositio atque habitu-
 do talis sit, qualem esse decet. De
 Cass. lib. exterioru^s hominis motu, inquit Cas.
 J2. Instit. sianus, interioru^s status cognoscitur. At-
 cap. 29, que ita finem huic capiti impono,
 sanctam hanc exterioris hominis
 compositionem omnibus Religiosis
 etiam atq^z etiam commendans.

CAPVT XXI.

De quodam alio insigni Mortificatio-
 nis effectu, vita scilicet, actionumq^z
 nostrarum exemplo.

V E M A D M O D V M in
 fonte, qui casu quodam
 turbatus est, si subsidenti-
 bus deinde sordibus ad
 pristinam redeat puritatem, omnis
 etiam

etiam aqua inde profluens clara ac
limpida apparet; sic animus noster
mortificatione passionum ac poten-
tiarum sedatus; facit, ut omnes a-
ctiones ex eo procedentes, claræ at-
que illustres videantur. Cùm enim
potentiaæ animæ nostræ à natura ad
actionem destinentur, oportet, ut
his pacatis, & in ordinem redactis,
mox in operibus nostris nescio quis
splendor & decor virtute plenus e-
luceat.

Hoc Christus Dominus signi-
fasse videtur, cùm in persona suo-
rum discipulorum verum seruum
& imitatorem sui describere vellet:
Sint lumbi vestri præcincti, inquit, & Lucæ 12.
lucernæ ardentes in manibus vestris:
Per restrictionem lumborum, signi-
ficans Mortificationem potètiarum
sensituarum, quæ in carne sedem
& nutrimentum habent. Declarans
deinde quomodo ex hac mortifi-
catione, gratiaæ auxilio, boni exem-
pli

234 DE MORTIFICAT.

pli splendor in operibus eluceat;
subiungit: *Et lucernæ ardentes in ma-*
nibus vestris. Quæ verba S. Grego-
S. Greg.
Hom. 13. rius explicans ait: *Lucernas quippe*
ardentes in manibus tenemus, cùm per
bona opera proximis lucis exempla mon-
stramus.

Cap. 7. Iudic.
Hoc etiam in insigni illo militum
Gedeonis facto sacræ literæ signifi-
care videntur, quando in Madia-
nitarum obsidione, confractis ma-
gno fragore lagenis fictilibus, dere-
pente lampades accensas mani-
bus ferentes prodiere victores.
Sic quoque ex confractione vaso-
rum fictilium, nempè corporū no-
strorum per Mortificationem pas-
sionum ac potentiarum sensitua-
rum, splendor quidam vitæ, actio-
numq; ad virtutem præluculentium
resultat; gloria item victoria à ca-
pitali nostro hoste reportatur, qui
nos nullis sæpius, quam his ipsis
armis,

armis, oppugnare atque offendere
solet.

Porrò quantum hoc vitæ actionumq[ue] nostrarum exemplum ad Dei gloriam, & proximorum salutem conferat; verbis profectò explicari nequit. Nam vt B. Bernardus ait: *Sermo viuis & efficax exemplum operis est, plurimum faciens sua-
bilis quod auditur, dum monstrat factibile, quod suadetur.* Nam scientia Deo seruendi, practica est, non speculativa. Quemadmodum enim in præstantem pictorem euadere volenti, non satis est memoria tenere proportiones, mēsuras, & colorum qualitates; sed necesse est, vt maximum etiam operi, modò hanc, modò illam figuram adumbrando admoveat, sibiq[ue] multorum pingendi arte præstantium ideas & exempla ad imitationem proponat: Sic ei qui in sancta hac arte Deo seruendi excellens fieri desiderat, nequa-

quaquam sufficit, si omnia docu-
menta ad hanc artem spectantia ac-
curatè memoriter calleat, sed requi-
ritur, ut ea opere & usu quotidiano
exerceat; potissimum autem con-
ducent ad hoc, sanctorum aliorum-
quæ in hac arte exercitatorum ex-
empla, ut in ea oculos assiduè defi-
gens vitam quoque & actiones suas
ad eorum similitudinem instituere
& efformare possit. Idcirco cùm
præpotens Deus sciret, negocium
hoc ad obsequium suū, hominum-
quæ emolumentum quām maximè
valere, multa ac varia varij status &
conditionis hominum, in omni vir-
tutum genere præstantium, exem-
pla in Ecclesia sua nunquam deesse
voluit, quamuis non sine magno
eorum labore ac sudore.

Diuersis quoque sacrarum lite-
tarum figuris adumbravit, quan-
ta exemplorum ad virtutem prælu-
centium sit utilitas; ut vtrinque, ex-
emplis

emplis scilicet ac figuris, animati,
feruentius & alacrius in Dei serui-
tio progrederemur. Et ut alias figu- Exod. 38.
ras omittamus, quæ in sacra Scri-
ptura passim occurrunt, quid sibi,
quæso, specula illa voluerunt, quæ
labro æneo, quod erat in atrio, cir-
cum circa erant annexa, in quorum
isto sacerdotes ablui in illis autem
vultus suos contemplari debebant,
ut puriores magisq[ue] compositian-
te conspectum Dei apparerent? Ec-
clesia scilicet militans instar atrij se
habet, quâ transeundum est cui-
cunque ad triumphantem perueni-
re volenti: In hac diuina sapientia
sapientissimè disposuit, ut præter la-
uacrum Sacramentorum, magnus
quoque speculorum esset numerus,
hominum videlicet vita & morum
exemplis illustrium, ut dum eorum
puritatem ac perfectionem inspi-
cimus, impuritatem imperfectedio-
nemq[ue] nostram & inspiciamus & e-
mendemus, digneq[ue] tandem in-
ter

ter beatos triumphantis illius Ecclesiarum ciues comparere ante conspectum Dei possimus, quod, ut scriptum est, *nihil immundum aut coquinatum intrabit.*

Idem præfiguratum est in virginibus diversicoloribus, quas Patriarcha Jacob in canalibus posuit, vt Gen. 30. venientes ad potum greges, ante oculos haberent virgas, & in eorum aspectu conciperent, eiusdemque deinde coloris fœtus producerent: Sic Deus perpetuò in Ecclesia sua variarum virtutum exempla tanquam virgas versicolores proponit: Et hæc est illa varietas, qua circumdata Ecclesia assit à dextris sponsi sui cœlestis, vt dum nos mentis nostræ oculos in eorum virtutes factaque illustria desigimus, & concipiamus desideria, & opera etiam similia felicissimè producamus.

Et

Et hoc est quod Salomon in persona sponsi dicit: *Quām pulchri sunt gressus tui in calceamentis filia Principis?* *Quā sunt calceamenta Ecclesiae,* inquit S. Bernardus, *nisi exempla Bern. ser. sanctorum Patrum, quibus in vita hu- 16.ad so- ius seculi munitur.* Denique hoc idem rorem de Deus in Aaron, Summo sacerdote, exemplis adumbravit, cui præcepit, ut duo sanct. decim Patriarcharum nomina semper in pectore sculpta gestaret, quod S. Greg. D. Gregorius explicans ait: *Ascri- in pasto- ptos patres semper in pectore ferre, est rali p. 2. antiquorum vitam sine intermissione cap. 2. cogitare.* Nam tunc sacerdos irreprehen- sibiliter graditur, cum exempla Patrum precedentium, indefinenter intuetur: cum sanctorum vestigia sine cessatione considerat.

Huius finis causa S. Augustinus S. Augu- sanctorum exempla in memoria lib. 1. cō- velut in sinu suo circumferebat, vt fess. c. 2.

Et

L

ipse

240 DE MORTIFICAT.

ipse testatur : Exempla, inquiens,
seruorum tuorum, quos de nigris luci-
dos, & de mortuis viuos feceras, con-
gesta in sinum cogitationis nostra in-
bant & absumentebant grauem torporum,
ne in ima vergeremus, & accedebant
valde.

Idem S. Dominicus, & post illum
Angelicus Doctor Thomas factita-
bant, quibus moris fuit Acta SS.Pa-
trum assiduè in manibus & pectore
ferre, ut ex eorum frequenti lectio-
ne & recordatione accenderentur,
semperque ad gloriosam hanc mi-
litiam armati & prompti inueni-
rentur. Hanc denique eandem ob-
causam tot sanctorum festa quoti-
die propemodum ab Ecclesia nobis
proponuntur, Ut imitari non pugeat,
S. Augu. quod celebrare delectat, inquit D. Au-
ferm. 47. gustinus.

de san-
ctis.

Sed notandum hic est id, quod
plurimum facit ad nostram conso-
latio-

lationem, Deum in prædictis figura-
ris non fecisse, quod Pictores opti-
ci seu perspectivi solent; Illi enim
in picturis, nihil aliud propositum
habent, quam ut intuentum ocu-
los pascant; sed potius Phrygionem
aliquem imitatus est, qui ut opus à
se delineatum perficiat, pretiosissi-
mam auri aut argenti, siue alterius
materiæ telam in minutissima fru-
stra concidit, atque inde pulcherri-
num opus texit: ita Deus ipse per-
misit ac voluit tot sanctorum mil-
lia, vel ab ipso nascentis orbis ex-
ordio capite plecti, secari ac in fru-
stra dissecari quasi pretiosissimas au-
ri & argenti telas; ut hoc clarissimo
laborum, mutilationum & aliarum,
quas passi sunt, ærumnarum, ipsius
denique eximiæ mortis exemplo
sanctam ornarent Ecclesiam. Sic
permisit iustum Abel impietate fra-
terna necari: Abrahamum charis-
simi filij holocausto tentari; Iose-
phū à fratribus impiè vendi:

Moy-
L 2 sen

sen cum toto populo Israélito crudeli Pharaonis tyrannide opprimi, Dauidem implacabili Regis Saulis odio subiici: Susannam impudicorum calumniis exponi: Prophetam Isaiam medium secari. Danielēm obiici leonibus. Iob & Tobiam tam in corpore quam in bonis externis grauissimè affligi, quorum afflictionis causam sacra Scriptura expressè posuit; cùm dicit: *Hanc tentationem* (loquitur autem de Tobia) ideo permisit Deus eueneri illi, ut posteris daretur exemplum patientiae eius, sicut & sancti Iob.

Sed quid dico de seruis, cùm nec filio suo proprio pepercerit, ut perfectius id, quod sibi proposuerat, consequeretur: mittens enim eum in mundum ad redimendum genus humanum: Posuit eum, inquit Hieremias, quasi signum ad sagittam: permittens illum à Iudaica perfici.

perfidia tot tantisque, vt notum est,
persecutionum telis atque ictibus
peti , vt quanto maiores iniuriæ
Christo fuerunt irrogatæ , quanto
plura in eum iacta conuitia, quan-
tò acerbiores plagæ infictæ , tan-
tò clarius diuinarum virtutum lux
ad exemplum beneficiumque mor-
talium coruscaret : Sicut quo ma-
ior noctis est obscuritas; eò clario-
res & splendidiores stellæ in cœlo
apparent.

Quare hæc tandem verba quasi
protestando protulit : *Exemplum* Ioan. 13.
dedi vobis , vt quemadmodum ego fe-
ci vobis , ita & vos faciatis. Et alibi : Ioan. 8.
Ego sum lux mundi , qui sequitur me,
non ambulat in tenebris : Ostendens
se iuxta voluntatem æterni patris,
radios lucis , hoc est , vitæ doctri-
næque suæ sanctissimæ , in mun-
do sparsisse , quam homines imi-
tarentur : cuius lucis splendore tot
Martyres , quasi generosi papilio-
nes

L 3 nes

nes attracti , sese ingentibus ani-
mis iis pœnarum ac suppliciorum
flamnis immiserunt , quas sanctus

Heb. 11. Paulus describit , cùm ait ; *Alij.*
dibria & verbera experti , insuper &
vincula & carceres ; lapidati sunt , si-
cti sunt , tentati sunt , in occisione gla-
dij mortui sunt , circuierunt in melo-
tis , in pellibus caprinis , egentes , an-
gustiati , afflitti , &c. Ac ne forte pu-
taremus illos tot tantaque tormenta
ob culpam aliquam propriam ,
aut demeritum , & non potius ob
gloriam DEI , nostrumque exem-
plum perppersos esse ; adiungit san-
ctus Paulus ; tantæ eos fuisse inte-
gritatis vitæ ac meritorum ; ut me-
ritò ij censeretur , quibus dignus non
erat mundus .

S. Ambr. Hinc illa S. Ambrosij exclama-
serm. 14. tio , cùm videret , quanta sollicitu-
de S. Na- dine Deus hominum salutem pro-
zario & curaret , cum tanto nimirū dispen-
Cefso. dio

us ani-
 ciorum
 sanctus
 Alylu.
 Super &
 sunt, si-
 oneglia.
 n melo-
 es, an-
 rtè pu-
 rmen-
 oriam,
 iùs ob-
 exempli
 it san-
 e inte-
 vt me-
 us non
 lama-
 icitu-
 pro-
 spen-
 dio
 dio temporalis vitæ seruorum suo-
 rum; Ita enim exclamat. Quanta est
 circa nos Dei nostri sollicitudo? illa, exa-
 minat, ut nos erudit; illos conterit, ut
 nos acquirat; eorum cruciatus, no-
 stros vult esse profectus. Item S. Ber-
 nardus, Propterea, inquit, posuit Bern.ser-
 mon.16.
 Deus virtutes sanctorum ad exemplum de exēp-
 nostrum, ut per vestigia ipsorum per- sanct.
 uenire possimus ad regna cœlorum.

Sanctus item Chrysostomus. Pro- Chrysos.
 pterea sanctorū omnium vitas, inquit, serm.11.
 & conuersationem in diuinis scripturis super
 prescriptam Spiritus sancti gratia reli- Gen.
 quit, ut discentes, quod licet eiusdem
 fuerint naturæ; virtutibus tamen stu-
 duerint, ne simus nos ignavi & desi-
 des in iisdem exercendis. Hinc quoq;
 tot Summi sanctiique Pontifices vt
 Clemens, Damasus, & Fabianus san-
 xerunt, ut septem perpetuò essent
 Notarij Apostolici in vrbe, quorum

officium erat summa diligentia co-
quirere, summaq; fide conscribere
vitas & acta Sanctorum. Ipse quo-
que S. Gregorius fatetur in Dialo-
gis, se suos Dialogos ob hunc finem
scripsisse.

Nec dubitandū est, quin id ipsum
Deus singulari sua prouidentia dis-
posuerit, quandoquidem experi-
entia ipsa docemur, hoc exemplo-
rum medium esse ex præstantissi-
mis vnum, quo in humanis pectori-
bus duo summi momenti produ-
cuntur effectus: alter est, vt spiritua-
lem nostram agnoscamus in opiam;
alter vero, vt indies magis incite-
mur ad virtutum progressum. Nam
vt Aristoteles dicit; *Magnum &*
paruum dicuntur respectuè. Verbi gra-
tia, columba inter obuias volucres,
magnè apparet esse molis, pernicisq;
volatus; comparata vero cum a-
quila, paruula est statura, & tarda
volatu. *Equus idem,* vt ait Clima-
chus,

chus, qui absolutè consideratus videtur cursu velocissimus, respectu aliorum quorundam animalium piger iudicatur & iners. Ita & homo, qui sibi prius nescio quid non tribuebat, sibiq; in diuino obsequio instar generosi equi aut aquilæ præstantissimus esse videbatur; vbi oculos in meritorum magnitudinem ac velocitatis præstantiam multorum Sanctorum coniecerit; erubescit, seque segnem reputans & nihil faciens humiliatur; & se ipsum ad eorum imitationem, passibus quam fieri potest incitatissimis, excitat.

Et hoc est, quod B. Climachus pulcherrima quadam similitudine ostendere voluit, quando dixit. Sicut pauperes cum thesauros regios aspiciunt, suam paupertatem amplius agnoscent, ita etiam magnificas Patrum virtutes unusquisque relegens, mentem suam amplius humiliat. Et quia, ut ait B. Ambrosius; Non difficile asti-

Clima. in
comped.
recapitu.
grad. 26.

L S matur,

248 DE MORTIFICAT.

matur, quod iam factum aspicimus, persuadentes nobis id ipsum nos, cum diuina gratia, facere posse, quod ab aliis iam factum videmus, qui nobis similes erant, resumimus animum, & firmiter statuimus, tandem aliquando ex hac animi nostri estate emergere, atq; ad altiorem virtutum ac meritorum statum aspirare; vt B. Augustino contigisse legimus, cum ut ipse refert, duorum Aulicorum Imperatoris Theodosij, conuersionem à Pontiano, suo genitili, sibi recenseret audiret, mox enim vbi se collegit: *Quanto, inquit, ardenterius amabam illos, de quibus audiebam salubres effectus, tanto execrabilius me comparatum iis oderam.* Eo usque autem hoc sui ipsius odium evanescit, ut se amplius continere non potuerit, sed adito ex amicis intimo & delissimo Alipio, exclamauerit & dixerit: *Quid patimur? Quid est hoc?*

Quid

Aug. li. 8
Confess.
cap. 7.

mus, per-
ios, cum
quod ab
qui no-
ius ani-
tandem
stri ege-
rem vir-
m aspi-
gisse le-
tuorum
eodoli,
uo gen-
x enim
nit, ar-
audie-
rabilitus
vsque
euasit,
potue-
o & fi-
erit &
st hoc?
Quid

Quid audisti? Surgunt indocti & cæ-
lum rapiunt, & nos cum doctrinis nostris
sine corde, ecce ubi volutamur in carne
& sanguine. An quia præcesserunt,
pudes sequi?

Hac eadem ratione innumeri alij
sola SS. Pauli, Antonij, Hilarionis,
aliorumq; primorum Patrum Ere-
mitarum, fama permoti, relinquen-
tes mundum, vitam Monasticam in
desertis Ægypti, Scithi, & Thebæ-
dis complexi sunt: & tanto quidem
numero, ut in vnico Cœnobio quin-
que millia Monachorum, sub vnius
Abbatis disciplina versarentur, ea-
que obedientiâ & obseruantia, quā
refert Cassianus, cùm ait: Non po- Cas.li.4.
test apud nos, inquit, unus vni vel obe- Inst.c.1.
dire, pro modico tempore, vel præesse.
Hinc S. Gregorius, quantoperè vis
exemplorum ad agnoscendam pro-
priam miseriam, meliorisq; vitæ
statum amplectendum conferat;

L 6 his

S. Greg. his verbis docet: *Fit plerumque in
Proœm. audientis animo duplex adiutorium in
li. 1. Dia- exemplis Patrum; Quia amore ventura
log. vita ex præcedentium comparatione ac-
cenditur, & si se esse aliquid existimat,
dum meliora de aliis cognouerit, humiliatur.*

Porrò si hominum virtute meritisque clarorum exempla, lecta solùm in antiquis illorum historiis; aut fama percepta, vel etiam nobis ab hominibus frede dignis narrata, tantam habent in animis nostris efficaciam, quantam experti sumus, & in singulis fermè horas experimur, quid homines viui facient, qui ante oculos nostros quotidie versantur? Cùm nullum sit dubium, obiectum præsens efficacius mouere, inque animis nostris validius imprimere illum effectum, quem producere aptum est. Quare quemadmodum equus, qui nec verberibus, nec calcaribus, nec vllis clamoribus adigi poterit.

poterat, ut vel pedem loco moueret, vbi tamen alium videt equum praeuntem, mox eundem sequitur, nemine impellente: Sic possem non pauca eorum exempla adducere, qui suis quibusdam abusibus adeò insueuerant, ut neque concionatorum clamoribus, neque calamitatum, aut morborum verberibus ab illis abduci potuerint, posteaquam tamen alios sibi similes, vel iisdem, vel etiam maioribus tricis ac pedicis se expedituisse, atq; in diuino obsequio maximum fecisse progressum viderunt, & ipsi sese suis extricarunt miseriis, atque eorum vestigiis serio insistere decreuerunt.

Ita legimus fecisse Iustinum Mar- Perioni⁹
tyrem, qui exemplo Sanctorū Mar- in vita S.
tyrum, quos incredibili constantia, Iustini.
omnia tormentorum genera susti-
nere videbat, permotus; abiecto in-
fidelitatis errore, in quo longo tem-
pore pertinaciter vixerat; tali ani-
mi feroce Christi fidem amplexus

L 7 est,

S. Aug. li.
8. confes.
cap. 2.

est, ut pro ea gloriosè mortem optere non dubitauerit. Idem sibi contigisse D. Augustinus fatetur, quando sibi in errorum suorum tenebris adhuc immerso à Simpliciano narratum fuerat Victorinum celebrem Rheticæ facultatis Professorem ad Christum esse conuersum. Sed ubi mibi, inquit ille, de Victorino Simplicianus ista narravit, exarsi ad imitandum. Idem deniq; docet Chrysostomus: Et gentiles, inquit, non ita signis adducuntur, ut vita, quam nihil aliud, ut dilectio commendat: qui enim miracula faciunt, nonnunquam deceptores ab illis appellantur, vita puritas non nisi bonum arguit. Deinde ita concludit: Nihil adeò Gentiles arguit, ut virtus, nihil adeò perturbat, ut malitia. Et hoc est, quod hodie quoque in Indiis Dei bonitate fieri consuevit: ubi nullis sæpe miraculis, nullis Concionatorum clamoribus,

sed

sed solūm vitæ, morumq; exemplis
Religiosorum inter ipsos versanti-
um, multi ad iugum Christi perdu-
cuntur, ita vt multi eorū pro Christi
fide gloriosè occubuerint. Quod
si vitæ morumq; exempla in omnis
generis hominibus tantam habent
vim, vt vidimus, quid de illis dicen-
dum, qui in alicuius auctoritatis ac
honoris gradu sunt constituti? Hi
enim in Rebus publicis tam ciuilibus
quam Ecclesiasticis illos repræsen-
tāt remiges, à quibus, vt pote in pup-
pi confidentibus, tota pendet remi-
gandi ratio. Nam vt isti lentius aut
citius remigāt, ita alij lentius aut ve-
locius sequuntur: Sic & illi in prædi-
ctis Respublicis, proprio vite ac mo-
rum exemplo, aliis normam prescri-
bunt, ita vt iisdem quasi passibus sua
vestigia sequantur.

Quocirca horum bona vel mala,
quæ aliis præbent exempla, propriè
non possunt priuata aut particularia
bona vel mala appellari, sed potius

vni-

vniuersalia ac communia, & quod
hinc est consequens, tanti momenti,
vt talia exempla aliquando in Iudi-
ciis & Rerumpublicarum admini-
strationibus habeant vim legis.

2.Mach.
6.

Quæ causa fuit, vt venerandus
ille senex Eleazarus, nonnullis ami-
cis suillæ carnis esum sibi suadenti-
bus, vt imminentem mortem euad-
eret, nullo modo acquiesceret, ne
hoc suo exemplo iunioribus & in-
firmioribus damnum aliquod af-
ferret: Sed gloriosissimam mortem ma-
gis, quam odibilem vitam amplectens,
voluntariè præbat ad supplicium. Con-
cludit deinde scriptura historiam
his verbis: *Hoc modo de vita discessit,*
non modo iuuenibus, sed & vniuerse
genti memoriam mortis sue ad exem-
plum virtutis & fortitudinis derelin-
quens.

Idem quoque D. Paulus cupie-
bat, cùm ad Titum Cretæ Episcopū
scri.

scriberet: *In omnibus, inquiens, te* Tit. 2.
ipsum præbe exemplum bonorum ope-
rū, in doctrina, in integritate, &c. Hoc
 & S. Basilius tractans de Religiosis,
 qui extra monasteria secularib^o ne- Basil. reg.
 gotiis occupantur, docet, ob rationē fus. disp.
 suprà allatam, solùm iis huiusmodi cap. 44.
 negotia assignāda esse, qui sine pro-
 prio animæ suæ dispensio, prox-
 morum autē ædificatione fructuō, Iustin. li.
 in mundo versari possunt; quod si
 tales fortassis non essent; *Præstabi-*
lius est, inquit, summam rerum omniū
necessiarum pernuriam perpeti atque
egestatem, etiam si propterea subeunda
mors sit quam sublevanda necessitatis
corporis causa, perspicuum animæ detri-
mentum negligere.

Nec immeritò hanc rem ita S. Ba-
 filius exaggerat: nam vt affirmat B.
 Laurent. Iustinianus: *Nocet pluri-*
mum conuersatio incomposita, deducta de cōflic.
in publicum. Hoc denique S. Bona-
 uen- interiori
 cap. 2.

S. Bona. uentura monet, vbi de Religioſis,
in qq. cir- q in Religione alicuius ſunt auctor-
ca reg.ca. tatis, agens; dicit; tales quantumuis
19. ſenes & bene meritos, à quibusdam
tamen commoditatibus & priuile-
giis, iplſis alioqui ob honestos reſpe-
ctus licitis ac permiffis, abſtinere de-
bere, ne ipſi iuuenes præteritorum
ipſorum laborum ignari, dum vi-
dent eos his exēptionibus gaudere,
incipiant easdem ambire: ex quo
fit, vt in Monasteriis disciplinæ rigor
paulatim relaxetur. Et quamuis hæc
iuuenum cupiditas, hoc caſu indi-
ſcreta & ſine ratione fit, rationi ta-
men consentaneum eſt, vt ſeniores
priuatis ſuis commodis bonū præ-
ferant commune, illisq; quantum
fieri potest, nullam horum præbe-
ant occaſionem in has appetitiones
incidendi: *Debemus enim nos firmio-*
res, inquit Apoſtolus, *imbecillitatem*
infirmitatum sustinere, & non nobis pla-
tere. Et ſicut currentes equi, ait Clima-
chus,

Rom, 15.

chus, cursu inuicem certant, ita & o-
ptima societas se inuicem excitat.

Climac.

grad. 26.

de discre.

Quemadmodum autem tali-
um hominum exempla ex sese in re ca-
sunt efficacissima, sic ab eis exhi- pitulat.
bendis & dandis nemo excusan-
dus est; nam infirmus & què ac sa-
nus, indoctus & què ac eruditus, in-
ferior & què atque superior ad vi-
uendum secundùm sui status con-
ditionem & qualitatē obligatus est.
Vt enim infirmus, durāte infirmita-
te, à iejuniis, vigiliis, aliisq; laborio-
sis operibus excusatus sit, à dandis
tamen bonis exemplis neutiquā ex-
cusari potest aut debet; simplex item
ac idiota, licet proximis suis in ad-
ministratione Sacramentorum, alio-
rumq; Ecclesiasticorum ministerio-
rum prodesse non possit, iuuare ta-
men illos bonæ suæ vitæ exemplo
potest & debet. Et si fortè eruditus
non valeat dicendi gratiâ, neq; aliis
concionando salutis viam monstrare
possit, obligatur tamen ad ferēdam
illis

258 DE MORTIFICAT.

illis opem; bene agendo: linguam
nim hæc bene operandi, ab omni-
bus nationibus quantumuis remo-
tis & barbaris intelligi potest; neq;
solum bonis iucunda est, sed & ma-
lè viuentibus non potest non esse
grata.

Doctus verò & eloquens noue-
rit, si ad sonum verborum non
adiungat etiam exemplum bonorū
operum, vocem suam similem fore
æri sonanti, aut cymbalo tinnienti,
& quod hinc sequitur, vanam & in-
efficacem. Idcirco si verbis tuis per-
suadendi vim inesse desideras; Da-

Bern. ser. bis voci tuae vocem virtutis, ait S. Ber-
59. super nardº, si quod suades, prius tibi illud co-
Cant. gnoscari persuasisse: validior operis qui
oris vox est, fac ut loqueris.

S. Greg. Sanctus item Gregorius: Illa vox,
in pastor. inquit, libentius auditorum corda pene-
p. 2. ca. 3. trat, quam dicentis vita commendat,
quia quod loquendo imperat, ostenden-
do

do adiuuat, ut fiat. Vnde sicut horologium errare dicimus, cum multas frequenter insonat horas, paucas tamen indice demonstrat (necessere est enim ut inter vtrumque, campanam scilicet ad sonum, & indicem ad ostensionem) ea sit conuenientia, quae cursui solis respondeat; Ita & Concionatorem dicemus non bene suo fungi officio, quando multum loquitur, & parum operatur: Sed tunc verus dicetur Concionator, si inter ipsius linguam in loquendo, & manus in operando ea sit conformitas, quam iuxta exemplum ac normam Christi, solis Iustitiae, obseruare tenetur, de quo Lucas scribit: Cœpit, facere & docere, & cum facit quod S. Gregorius affirmat: Tunc alius recta prædicamus, si dicta rebus ostendimus.

Act. 1.

S. Greg.

Hom. 17.

Vt igitur huic capiti finem imponam, quanto possum maximo cordis affectu tum omnes, tum præcipue Ecclesiasticos ac Religiosos rogo,

go, vt in conspectu Dei ac Creatoris
nostris mature perpendant illa ver-
ba, quæ de ipsis Spiritus sanctus per
Malachiam Prophetam protulit cù
Malac. 2. dixit: *Labia Sacerdotis custodiunt si-
entiam, & legem requirunt ex ore eius:
Quia Angelus Domini exercituum est.
Quæ verba nihil aliud significare
videtur, quam Ecclesiasticorum
vitam, Angelorum vitæ similem es-
se debere; cùm illis incumbat alios
docere verbis id, quod ipsis iuxta
legem Dei credendum, atque opere
ipso exercendum est. Neque ullo
vnquam modo committant, vt fini-
stra aliqua intentione aut operere re-
stitudo ac sanctitas eius officij pro-
fanetur, quod ipsis à Domi-
no Deo concreditum
est.*

CA-